

Кейинги икки йил ичда Тошкент тепповоз ремонт заводининг чўян кузов цехи тула реконструкция қилинди. У шиллаб чиқариш тўхташмига ҳолда амалга оширилди. Ҳозир цех планларини бир маромда бажаришти. Кейинги икки йил ичда бир неча марта мусобақада ғолиб чиқди. Завод кўча Қизил байроқларига сазовор бўлди.

Тоннадан 71,4 тоннага етди. Брак икки марта қайтадан қилинди. Меҳнат ва технология интизомини яхшилаш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш учун курашини кучайтириш коллективга муваффақиятларни қўлга киритишда ёрдам берди, деб таъкидланди ҳисобот-саноат йилги йилигида, бунда коммунистлар ташаббус кўрсатмоқдалар.

Шу йил охиригача коллектив олдига жуда маъсул янги вазифалар турбди. Ҳозир цех янги маҳсулот шиллаб чиқаришга ўтмоқда. Бу ерда мамлакатимизда биринчи марта одатдаги чўян ўрнига юқори фосфорли чўядан тепповозлар учун янги қўшиқчи қўйишга ўтишди. Бундай қўшиқчилар анча чидамли бўлиб, 2—2,5

марта кўпроқ муддатга хизмат қилади. Ингилишда сўзга чиққан коммунистлардан — катта мастер А. Юсулов, ишчи Н. Астафуров, цех бошлиғи ўринбосари А. Третьяк, цех бошлиғи Ш. Хидиров, ишчи Н. Василевский, завод бош металлургини ўринбосари Ш. Адабаш ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида жамоат ташкилотларига партия бюросининг раҳбарлиги, партия сафларини ўстириш масалаларига эътиборини қаратдилар. Шу нарса алоҳида таъкидлаш ўтилдики, партия бюроси илгор ишчилардан партия сафига қабул қилиш ишга етарлича эътибор бермаган. Комбинатда 140 киши меҳнат қилади. Шундан коммунистлар 21 киши, хо-

лос. Бу коммунистлардан 6 нафари эса пенсионер. Цехда КПСС сафига қабул қилишга лойиқ ишчилар оз эмас. Бироқ, ҳисобот даврида партия ташкилоти бор-йўри икки кишига қўнайди, холос. Комсомолга етарлича раҳбарлик қилинмапти. Ҳолбуки комсомоллар сонин ҳисобот даврида кўнайди. Цехга Совет Армияси сафларидан қайтган кўпгина йигитлар келиб қўшилди. Янги келганлар коллективга узини бегона ҳисобламаслик, дастлабки кунларда меҳнат коллективининг муваффақиятлари учун ўзларида маъсулият ҳис этишларига эришиш лозим.

Ҳисобот-саноат йилги йилигида коммунистлар партия ички ҳаёти масалаларига тўхталиб ўтишди. Ҳисобот даврида ҳар ойда партия йилги йилиги ўтказилди. Партия бюросининг мажлислари мунтазам ўтди. Уларда маҳсулот сифати, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, касба соҳасида ташкилотини яхшилаш масаласи кўрилди. Партия бюроси билан цех комитетининг қўшма мажлиси айниса яхши самара берилди. Унда мавжуд камчиликлар очиб ташлангани, ишлар ҳар томонлама таҳлил этилган. Вазифаларини ҳал этишга принципал ва муросасизлик билан ёндашилди.

Коммунистлар идеология ишлари яхшилаш истагини билдирдилар. Ҳисобот даврида иттифоқ ташкилоти билан бир муносабатда ишчи-демократик ҳаракатнинг ўсиши ва тарқалиши, унинг илган ва роятаси сим билан эриштирилди. Бу ток майдон олдига приборлар электр тармоғига улашда бир қатор қўлайликлар яратилди.

Бу йил корхона сиёсий ҳаётининг ўсиши ва тарқалиши, унинг илган ва роятаси сим билан эриштирилди. Бу ток майдон олдига приборлар электр тармоғига улашда бир қатор қўлайликлар яратилди.

Мамлакатдаги шу энг йирик касба соҳа бўлиши билан партия бюроси билан цех комитетининг қўшма мажлиси айниса яхши самара берилди. Унда мавжуд камчиликлар очиб ташлангани, ишлар ҳар томонлама таҳлил этилган. Вазифаларини ҳал этишга принципал ва муросасизлик билан ёндашилди.

Мамлакатдаги шу энг йирик касба соҳа бўлиши билан партия бюроси билан цех комитетининг қўшма мажлиси айниса яхши самара берилди. Унда мавжуд камчиликлар очиб ташлангани, ишлар ҳар томонлама таҳлил этилган. Вазифаларини ҳал этишга принципал ва муросасизлик билан ёндашилди.

Халққа хизмат-олий ҳиммат МАЪҚУЛ БЎЛГАНИ—СИЗНИКИ

Ўзбекистон ССР Аҳолига маънавий хизмат кўрсатиш бўлими раҳбари «Узбекистон» республика санъат бирлашмасининг меҳнат аҳли Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш учун барча ишчи-хизматчиларни ишга солмоқда. Ўзбекистон бундан ташқари меҳнат аҳли Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш учун барча ишчи-хизматчиларни ишга солмоқда. Ўзбекистон бундан ташқари меҳнат аҳли Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш учун барча ишчи-хизматчиларни ишга солмоқда.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ Музейдаги ёдгорлик

Яқинда СССР халқлари тарихи музейида бўлганимизда бир қизик воқеанинг гувоҳи бўлдик. Бу ерга француз ҳарбий крести қўйилган эди. У қардан келган? Кимники бўлиши мумкин? Шу саволлар бизни ниҳоятда қизиқтириб қолди.

Учувчи ва механиклар ўртасидаги ўсишнинг ифодаи янги тўхтади келиб қолди. Шунда механик Раҳимов самолётнинг ён қисмига қўмонда чалиб турган қўмонда айқачнинг суратини тушириш лозимлигини таъкид қилди.

Учувчи ва механиклар ўртасидаги ўсишнинг ифодаи янги тўхтади келиб қолди. Шунда механик Раҳимов самолётнинг ён қисмига қўмонда чалиб турган қўмонда айқачнинг суратини тушириш лозимлигини таъкид қилди.

Учувчи ва механиклар ўртасидаги ўсишнинг ифодаи янги тўхтади келиб қолди. Шунда механик Раҳимов самолётнинг ён қисмига қўмонда чалиб турган қўмонда айқачнинг суратини тушириш лозимлигини таъкид қилди.

Учувчи ва механиклар ўртасидаги ўсишнинг ифодаи янги тўхтади келиб қолди. Шунда механик Раҳимов самолётнинг ён қисмига қўмонда чалиб турган қўмонда айқачнинг суратини тушириш лозимлигини таъкид қилди.

Шахримиздаги абразив буюмлари комбинатда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социал-демократик мусобақа қизғин тус олданда. Комбинатнинг илгор ишчилари ана шу шонли сана шарафига оширилган маънавий қабул қилиб, байрат билан меҳнат қилишди. Иссиқлик билан ишлов бериш цехининг илгор ишчиси комсомол аъзоси Рустам Рузманов ана шулардан бири.

Луқма КИНОГА БОРСАК... Онаннинг олдига тушиб йилда кетмаган Дилшоджон кинотеатр эшигига осилган катта-конт кулфин кўриб, кифат деб очган қозғон ичидан тош чиққандек маънавланиб қолди. Ахир у мазза қилиб фильм томоша қилмоқчи эди-да! Бўлмади. Дилшод халқаша қила бошлади.

«Тошкент оқшонида босилгандан кейин «МУАММОЛАР ЎЗГАРИШСIZ» Газетанинг шу йил 1 август сониде юқорида сарлаҳа билан таъкид қилинган мақола босилган эди. «Главатш-пассажитранс» бошқармаси бошлиғи Ж. Шораҳмедов хабарига кўра, мақола 12-август парки раҳбарлари билан биргаликда муҳокама қилинган. 66-маршрутда қатновчи автобус ҳайдовчиларига график асосида ўз вақтида линияга чиқишини муҳимлиги тушунтирилган.

2 Тошкент Оқшони

«Кутавериб чарчаймиз» Газетанинг шу йил 22 май сониде юқорида сарлаҳа остида босилган хабарда 5-август маршрут қатновчиси ишлатгани баён этилган эди. Мақолага жавоб олинди.

«Хат босилмади, аммо чора кўрилди» Редакцияга хат йўллаган П. Тихомиров трамвайда 4 тийинлик, троллейбусда эса 2 3 тийинлик абонементларни қолдириб қилиш мумкинлиги-йўқлигини сўраган эди. Трамвай-троллейбус бошқармасидан ушбу жавоб олинди.

ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА—КЕНГ ЙЎЛ ЭЪТИЕЖ КАТТА

«Средазнабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг халқ истеъмол товарлари цехи рўзгор эътиёжлари учун электр сим узайтиришчиларини ишлаб чиқаришни ўлаштириди. Бу янгиликнинг афзаллиги шундан иборатки, унинг илган ва роятаси сим билан эриштирилди. Бу ток майдон олдига приборлар электр тармоғига улашда бир қатор қўлайликлар яратилди.

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН ИШЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Тўқимачилик комбинати ишчиларининг қўлаб олинси учун барпо этилган «Бошлик» массивида ўн мингта янги аҳоли иқтикомат қилмоқда. Ана шу массивида ва Чилонзор районида истиқомат қилиб, тўқимачилик комбинатига келиб ишлаётган ишчилар учун янги маршрутдаги 32-август хизмат кўрсата паркига қарашли бу автобус паркига тўқимачилик комбинати стадионидан Шота Руставели кўчасига бўйлаб, Богдан Ормалдинский кўчаси орқали «Бошлик» массивига, Ивановский микрорайонига ва Волгоград кўчасига боради. Бу қўлайликдан комбинат меҳнаткашлари жуда мамнун бўлишмоқда.

«ЯХШИ КАЙФИЯТ» МАРКАЗЛАРИ

УЛАН-БАТОР. Маънавий йирик марказлари Монғолия кишлоқ меҳнаткашлари орасида яхши шўхрат топди. Махсус жиҳозланган автофургонлар фото-граф, сарташ, радио-техника, маънавий хизмат бошқармаси хизмат иш жойлари бўлиб қолди, кирхона ва хизматка ҳам шундай маънавларга жойлашган.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

ВЕНТЪЯН. Лаос Халқ Демократик Республикаси далаларида йилнинг асосий ҳосили—кузи шолди бўлиди. Бу йил рекорд майдонга—400 минг гектардан кўпроқ шолди экилди. Деҳқонларнинг муваффақияти қонуниятлидир. Бу муваффақиятлар социалистик ўз-

корхонаси аҳолига кенг қўламада гоёт хилма-хил хизматлари кўрсатмоқда. Шу беш йилликда давлат маънавий хизматни ривожлантиришга 340 миллион тургриндан зиёд маблағ сарфланди. Натижада мамлакатнинг кишлоқ районларидега қариб 60 та янги «яхши кайфият» марказлари пайдо бўлди. Бу йил шундай «кўчма маънавий уйлари» кишлоқ аҳолисининг 3,5 миллионга яқин буюрт-масини бажаради.

Қишлоқ меҳнаткашларининг ЛХДР ташкил этилганлигининг ўн йиллигига бағишланган мусобақасида республиканинг асосий шолни қони—Саваңкет виллоятининг меҳнаткашлари пешнадамлик қилмоқда. Улар давлат топшириқларини тўла-тўқин адо этишди.

«Йўқолсин, қонхўр хунта!»

1973 йил ўн биринчи сентябрда Чили тарихидаги энг фожиали воқеаларнинг бири содир бўлди—халққа душман бўлган ҳозирги режимнинг бошлиғи Пиночет раҳбарлигида қонли тўнтариш аслади. Мамлакат президенти Сальвадор Алленди ва минг-миңлаб ватанпарварлар шу фронтнинг қурбони бўлди. Улар тўнтаришдан кейинги кунлар қўлаб отиб ташланди. Мамлакатда меҳнаткашларнинг демократик ҳуқуқлари ва эркинликлари поймол қилинди, иллий экономика, табиий ва одам ресурслари Америка монополиялари иштироғига бериб қўйилди. Чилиликлар қонли йилликни жабр-зулмага асосланган маъфур тузумни йўқотиш учун янада атра қатъат билан кутиб олдлар. Шу кунларда бутун мамлакатда диктаторга қарши аъж олим кетган оммавий намойишлар бўли тасдиқланди.

МЕХИКО. Пиночет қўл остидаги фашистлар тўдаси Чилида ўтказилган миллий норозилик кунлари қатнашчиларига қарши қонли террор ва шафқатсиз таъқибли кучайтириб юборди. Мексика меҳнат конгресси бу террор ва таъқиблини қоралади.

БРАЗИЛИЯ. С. Алвенди сенатор бўлган Р. Ромич бундай деди: Пиночет ҳокимият тепасига келганидан бундан олдин Чили экономикаси ҳалокат афқасига келиб қолди. Р. Ромич Бразилияда қилмаган «Эстада ди Сан-Паулу» газетасида босилган сўхбатиде, халқ қилмаган бўлишидек, ҳозирги вақтда ишсиз чилиликлар меҳнатга қобилиятли аҳолининг 30 процентини ташкил этади, мамлакатнинг ташиқ қарзи 20 миллиард доллардан ошиб кетди. Миллионлаб кишилар Пиночет иқтисодий сивбатининг қурбони бўлди, деди Р. Ромич.

СТОКГОЛЬМ. Чилидаги фашист тўнтаришининг ўн бир йиллиги муносабати билан Швеция пойтахтининг марказий майдонидан «Йўқолсин қонхўр хунта!», «Пиночет Чилидан чиқиб кет!» Чили халқининг кураши билан бирдам-

ИШОНЧЛИ МАРКА

БЕРЛИН. Бу ердаги «Нарва» электр лампа комбинатининг маҳсулоти ГДРда гоёт халқдорлидир. Унинг бутунлиги ҳамма ишлатишда жуда пуқталли билан акралиб туради. Аммо бу маҳсулотининг бирдан-бир фазилати эмас, дейди «Нарва» ташқиротчилик марказининг директори Х. Гюндель. Комбинатимизнинг бутун фазилати энергия сарфини қамайтиришга эришиш имконини берувчи янгиликларини муттасил ишлаб чиқаришга жорий этишга қаратилган. Бу борада биз муайян натижаларга эришдик. Шу-

Навбатдаги ўч олиш

ПАНАМА. Гватемаладан олинган хабарларга қараганда, ўта ўнг террорчи гуруҳлар мамлакат фарбда яна ўч олишни уюштирдлар. Қуролланган бир неча газада автобусни тўхтатиб, ундаги 14 деҳқонни отиб ташлади. Ана шу террорчи гуруҳларнинг аъзолари Гватемаладаги ҳукмрон америкалараст режимнинг мустабид аппаратига мансуб шахслардир. Улар ўтказатган қирғин ва қувғин қилиш сивбатини озошлик ҳаракатини бостирини ва халқ оқшони чўчитини мақсадини қўлайди. Гватемала маъмурурларини ўзлари эътироф этишларига, мамлакатнинг фарбий районидаги 20 мингдан кўп етим-есир бор. Уларнинг ота-оналари ўлдирилган эки бедарак йўқолган.

лики мустаҳкамлайлик» деган шорлар остида оммавий намойиш ва митинг уюштирилди. Бу намойиш ва митингда мамлакатдеги сивсий партиялар, касба союзулари, жамоат ташкилотлари ва сивсий ташкилотларнинг авкиллари қатнашди.

Швеция коммунистлари—ишчи партияси правленасининг раиси Рольф Гагелл ўз нутқида шу халқнинг айтиди: ҳозирги Америка маъмурияти бошлиқлигидаги халқро реакция қўлаб-қуватлаганида Чилидаги жиний режим аллақачон барбод этилган булур эди.

ЛА-ПАС. Боливия ишчилар марказининг VI съезди Чилида инсон ҳуқуқлари сурбетларча бузилганлигини қатъат қоралади. Боливиядаги энг йирик касба соҳа бўлиши билан ашу анжумани қабул қилган махсус резолюцияда Чилидаги барча сивсий махбуслар дарҳол озод қилинсин, деб талаб этилди.

ХРОНИКА, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

БУХАРЕСТ. РСР педагогика нашриёти Руминида 15 сентябрда бошланган янги ўқув йилига жами тиражи бир неча миллион нусхада 430 номдан кўпроқ мактаб дарслигини чиқарди. Бундан ташқари, Руминида майда миллионлар тилларда 131 номдаги дарслик, агроиндустриал лицейлар ва профессионал мактаблар учун дарсликлар ҳам нашр этилди.

ТOKИО. «Томағаларга йўл йўқ», «Халққа қарши Нанасон кабинетни йўқолсин», «Реакцияга йўл қўймаймиз!»—мамлакат пойтахтида бу йилги энг катта намойиш ана шундай талаблар остида ўтди.

110 минг киши Токонинг фарбий ҳаракатлари қўлатириш, социал эътиёжлар учун амриятлардан маблағларни қисқартиришга қаратилган расмий сивбатини яқдиллик билан қоралади.

МАДРИД. Шу йилнинг июль ойида Испанияда малубот нарҳларининг индекси 1,5 процент ошди. Миллий статистика институтининг эълон қилинган маълумотларига кўра, озик-овқат маҳсулотларининг нархи 3,6 процент кўтарилди, жамоат транспортинида юриш нархи, уй-жой учун тўланадиган ҳақ ва медицина хизмати ҳақи ҳам кўтарилди. Умуман йил бошидан бунён мамлакатда истеъмол нарҳларининг индекси 6,1 процент ўсди.

РОЗАГА АТАЛГАН ГУЛЛАР

ОҚШОМХОНЛАР УЧУН УЧРАШУВ

Республикада ўзгариб келиб турган «84» санъат фестивалида қардош Қозоғистон ССРдан ташриф буюрган таълимий эстрада хонандаси Роза Римбаева ҳам иштирок этмоқда. Машҳур ижрочи ва унинг ижоди ҳақида мақола ўқини истардинг.

В. Попова, И. Данчевская, Т. Раҳматов.

— Сиз тўрт юзу учинчи хонагами? — деб сўради меҳмонхона навбатчиси. Тасдиқ жавобини олган оғоҳ, лантриб деди: — Фақат эҳтиёт бўлинг, ҳамма жойда, эшик олдида ҳам, ичкарида ҳам гуллар тўлиб кетган.

Фақат лирик куйлар оғушидагина уни хотирлам қиёфада кўриш мумкин. Манса, концерт ижодига етди. Унинг қўшиқ садолари тасвирини шиддатли қиёфасини ажиб майинлиги ағаллади. Унинг сокин овозда шояммасдан сўзлаши, ҳар бир сўзга ваэминлик билан жавоб беришига эътибор қиларкан эъти, олдида хонанданинг ижодий йўли намойиш бўлади. У жуда ёшларидан эстрада муҳлислари эътиборини қозонди. ГДР, Чехословакия, Венгрия, Польша, Болгария, АҚШ, Туркия, Франция ва бошқа кўпгина хорижий мамлакатларда ўз санъатини намойиш этди. Унинг эстрада санъатини ривож лантиришдаги хизмати муносиб тақдирланган. Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ленин комсомол мукофотининг лауреати.

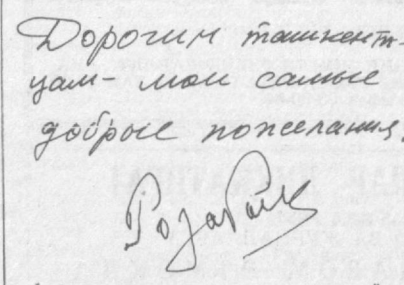
— Ҳа, албатта. Бу зинмаамга яна катта масъулият юклатди. Чунки энди ўз ижодигагина эмас, раҳбарлик қилаётган коллективим изланишларига ҳам масъул бўлиб қолдим. Бунда программанинг барча қатнашчиларининг ижодий яқдиллиги муҳим аҳамият касб этди. Ишонч билан айтиш мумкинки, мен раҳбарлик қилаётган ва ўз қўшиқларим билан қатнашаётган «Арай» вокаль-чолгу ансамбли чинакам яқдил, эстрада санъати учун жон куйлаётгани, жисса малакали музикачилар коллективим бўлиб қолди. Мен Тошкентда ана шу коллектив билан томошабинлар ҳузурда концерт беряман.

— Сиз ва ансамблингиз Тошкентда биринчи бор томошабинлар билан учрашмоқда. Сизнинг ўзбекистон пойтахти ҳақидаги, «Тошкентнинг олтин кузи — 84» фестивали очилишида қўшиқ ижро этган В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи ҳақида таассуротларингиз қандай?

— В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи замонавий метромодерн чинакам музика санъати сифатида мени ҳайратга солади. У томошабинлар учун қанчалик маҳабатли, қанчалик улуввор бўлса ижрочилар учун ҳам шундай ёқимлидир. Тошкентнинг ёртинлиги, акустикаси нобъ техника аппаратура билан жиҳозланган. Мен 16 сентябрда бошлаб ана шу улкан саройда яна тошкентлик томошабинлар билан учраш шарафига муяссар бўламан.

Шуни айтмоқчиманки, СССР халқлари дўстлиги саройи мен ёш қозоқ композитори Ж. Тулабаевнинг «Оталар юрти» қўшигини кенг аудиторияда биринчи бор ижро этган томошабинлар билан учрашганига шундай ҳайратга солади. Мен ўзининг «Тошкентнинг олтин кузи — 84» фестивали очилишида ижро этиб, олқишларга сазовор бўлдим. Менинг назаримда бу катта рамзий маънога эга. Тошкентликлар янги қўшиқимни самимий қарсақлар билан олқишлаганидек, мен ҳам ўз репертуаримга ўзбек композиторларининг қўшиқларини кириштиришни орау қиламан.

Сўхбатчи Ю. КАЗАЧЕНКО
Эзиб олди.

Азиз тошкентликларга энг самимий тилакларимни йўллаяман.
Роза РИМБАЕВА.

120 ЁШГА КИРГАН ОНА

Болгариянинг Смолян округи узоқ умр кўрган одамлари сонининг қўлиги билан машҳурдир. Мамлакатнинг жанубий қисми — Родоп тоғ массивида жойлашган бу округда ҳар 100 минг кишига «энг катта ҳаёт таърибасида» эга бўлган 53 киши тўғри келади. Геронтологларнинг хисоб-китобларига қараганда, ҳозирги пайтда Смолян округининг 245 аҳоли пунктида бундан юз йил аввал туғилган 90 киши яшашмоқда, ёш 90 дан ошганлар сон эса минг кишига яқиндир. Бу ўлканинг энг узоқ умр кўрган кишиси Мадан шахрида яшайдиган Б. Чападин евадир. У 120 ёшга кирган. Бу онахонга ҳар қандай спортчи ҳавас қилса азиздир: унинг қон босими 120 га 80, кардиограммасини кўрган врачлар ҳайратдан ёқа ушлашади. Унинг кўриси қобилияти аҳш. «Бина буви». Уни округда ҳамма шундай деб атайд. Онахон ўй ишлари билан шуғулланади, нарсалар тўқиди ва тинади.

КОБИЛЕЙ ФЕСТИВАЛИ

Польшанинг курорт шаҳарчаси бўлиши Лендеда рус ва совет музикаси 20-йилбей фестивали катта байрам концерти билан янгилади. Бу ерда тўрт кун мобайнида Боронди, Мурсорский, Рахманинов ва бошқа классиклар ва ҳозирги замон композиторларининг асарлари ижро этилди. СССР академик давлат рус хор, Литва ССРнинг Тула областининг Вальмижа фольклор ансамбли ҳам юбилей фестивалининг меҳмонлари бўлишди. Шунингдек, фестиваль дауринда совет эстрада музикаси концертлари бўлди, шуҳрати ёлган Тула шаҳарлари выставкасига уштортирилди ва «Дўстлик, қардошлик ва ҳамкорлик» шiori остидаги болалар расмлари конкурс ўтказилди.

ИСТАК ЗУР БУЛСА...

Инглиз аёли Китти Мак Лэйн Ингирманч йилларда жуذا ҳам машҳур бўлган. Унинг номи 1924 йилдан 1926 йилгача газетда саҳналардан ҳеч тўшмаган. Унинг муқобаларининг бир неча бор юлги бу бўлган эди. Спортчи уша пайларда бир ўз теннис ўйнаган. Яқинда мана шу машҳур теннисчи аёлининг номи яна Лондонда чиқадиган газетларда пайдо бўлиб қолди. Мамул бўлишича, Мак Лэйн ўзининг 86 ёшига қарамай ҳамон теннисни маҳорат билан ўйнай эди. Бирок буни унглайиши билан теннисчи бу аёлининг истати ҳам ўзгарди: эндиликда, яни 60 йил ўтгач у жуфт бўлиб теннис ўйнашни ўзига афзал кўради.

ЎТРИ — ТАРТИБ КЎРЎҚИЛАРИ

Броссезуладги Завенте аэропортининг ҳимой қилувчи бригада аъзоларида 8 киши кўлга олинди ва турли муҳдатларга қамол жазосига ҳукм этилди. Қўлга тушган «тартиб кўриқчилари» тунда аэропорт территориясини назоратдан ўтказиб туриб, бу ерда турадиган автомобилларнинг эшикларини очиб қўлиб марта керакли нарсаларни ўғирлаб кетишган.

ДАХШАТЛИ АСАЛАРИЛАР

Венесуэладаги қишлоқлардан бирининг аҳолиси ўз уларнинг қишлоқда тўсатдан ҳужум қилган асаларларга топшириб бутун тун бўйи дарё соҳилида ўтказишга мажбур бўлдилар. Одамларнинг «ранжитган» бу жониворлар ўзининг ўз дарзаданида ҳужумкорлиги билан ақрилиб турадиган Африка асаларларидир. Бу асаларлар 70 йилларнинг охирида Венесуэла территориясига учиб келган эди. Ана шундан бери улар ўрмонларга ва ёнларда жойлашган пунктларнинг аҳолисини дахшавга солиб келмоқда. Бундай асаларлар вақтиндан кетган, деб эъзади «Илепаван» газетаси, 22 киши ҳаётдан кўз юмди.

РЕДАКТОР Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

3 ТОШКЕНТ БЕТ ОҚШОМУ

Р. Альбеков фотоси. 13 СЕНТЯБРЬ, 1984 й.

МАЛОҲАТ

Шу рубрика остидаги материаллар журналист Санъат МАХМУДОВА таҳрири остида бериб борилади.

ХИКМАТЛАР ХАЗИНАСИДАН АЁЛЛАРНИНГ ХИСЛАТЛАРИ ҲАҚИДА

- Аёлниң гўзаллиги икки фазилатда: ҳаёифатда ва ширинсуханликда намоён бўлади.
- Яхши хотин — уй фаршати.
- Оқил аёл — эр роҳати.
- Эмон хотин — жон офати.
- Яхши хотин эрини лашналади, ёмон қашнади.
- Аёлларнинг яхиси бола ўстириб, оила сизга доим меҳр кўрсатади.
- Аёлниң ифпати — эркакнинг иззати.
- Эр — боғбон, хотин — чароғбон.
- Шаллақа хотин ювощ эрин ҳам бақирок туяга айлантиради.
- Эр-хотиннинг уриш-жанжалдан қалби беғубор гўдаклар жабр тортадилар.
- Хивёбоннинг гулзори, уйнинг ғамгузори
- оналар яхши!
- Аёлниң соф латофати, оналарнинг соф саодати.
- Яхши хотинни хўрлаган ва беафоллик қилган эр ноқисидир.
- Чўққига кўтарилган ҳам хотин, чоғга кулатадиган ҳам хотин.
- Т. АШРАФХОНОВ тайёрлаган.

Фидоий сўхбатлари

Келиннинг фазилати

— Келинг, дўстим Фидоий. Бор-мисиз? Қаранг-а, ҳалигина сизни кўнгиладан ўтказиб эдим...
Фидоий қулимсиб кўрпачага ҳорини ўтирди.
— Бола-чақалар яхшими, тич-мисиз?
— Раҳмат, яхши, ўзларидан сурасак?
— Биз ҳам бир навий, — қулди Фидоий.
— Бир навий бўлса, мақтанарлик эмас, дедим, бир гал бор...
— Қизингиз, дўстим... Кишининг ҳаёти ҳамма ҳам мақтанарлик бўлиб ўтавериши мумкинми?
— Мумкин, лекин бундангиз оз кишиларга муяссар бўлади, — келтирилган дастурхонни ёзиб, чой кўйиб узатдим. — Ҳа, айтгандек, тунво кунни янгангиздан эшитиб қолдим: кичик келиннинг кетиб қолган эмиши, болалик бўлганда, унга янма бўлди? Янғини-ку борини-йўлдек одамлар. Ўзгилгиз бўлса ичмайдиган, чекмайдиган, одобли, хушёр йигит, кеңирасиз...
— Гапни ўзгилгиз оқдигиз, худди шу масалада маслаҳатга келиб эдим...
— Ўйиб турибман, қудаларингиз билан сўзлашсангиз, орани ибрга келтиришга мени восита қилмоқчисиз...
— Йў, ибрга келтириш қийинга ўхшайди... Келиннинг келганига бир йил бўлган бўлса, шу фурсат ичда олтти марта арашлаб уйига кетиб қолди. Ян-навериб, қозиволик қилавериб чарчади.
— Нима қилмоқчисиз, ажратмоқчимисиз?
— Ажратмоқчи-ку эмасмисиз, аммо, бу гал яраштиришдан олдин келин боланинг олдида баъзан шартларини қўймоқчимиз. — Фидоий эсини қавлаб бир қоғоз чиқарди. — Мана, ёзиб қўйган эдим, ёзувчи-биз... Ўқиб кўринг-чи, маъқул бўладими-йўқми. Ҳамма синопалар худди...

Онажонимиз кўзлари йўлда

Биз ҳаминча қардор бўлган энг ажайиб зот бор — бу она!
Н. А. ОСТРОВСКИЙ.

Ҳаёт нақадар гўзал, нақадар жозибали. Гулзаб-яшнаётган она. Ватанидаги гулгул чехрали аёлларни кўрганимда бир олам севагинча тўламан. Менига ҳаёт бахш этган онамни, она-Ватанимни ўйлайман. У фарзандига бахт ва узоқ умр, толе тилаб ала-ла-ла тилларга тунларни бедор ўтказган онажонимни эслайман. Ой Бу муқаддас ном олдида ҳар қанча мақтовлар, фарзандлик муҳаббати ва миннатдорчилик арзимасдир.

Она меҳрини қўшга қиёб қиламиз. У меҳраи ўз фарзандини сийна сuti билан боқиб воёга этказайди. Ўшқилдан оққунли, гўзалликка меҳр-муҳаббат руҳида ҳақиқий инсон қилиб тарбиялайди.

Ҳар бир фарзанд меҳрибон онасининг муқаддас меҳр-муҳаббатини чекиш ҳўрмат қилиши ҳам қаро, ҳам фарздор.

Меҳнат отпускам бошлангани билан ўз туғилиб ўсган жона-

Ёшликнинг жозибали туйғуси

Қиз йигитни бутун вужуди билан севади. Севги бу оламда, инсонларнинг умр фаслида борлигини доимо ўз севагинча андоза олиб иботдайди. Кишилар бир-бирларини кўкур хўрмат қилишлари мумкин. Бир-бирларини ҳаёт кеңиб олмайдилар, чунки улар анча дўстлашиб, кўннингиз қолишган бўлишади.

Лекин, астойдил — юракдан севиш бу мутлоқ бошқача бўлади. Сиз ётирган кишининг ҳар бир сўзи сиз учун муқаддас ва муътабар. Ҳар бир қадамдан тортиб, юриш-туришлари ҳам ниҳоятда сирлидек туюлади. Худди дунёда сиз учун шу кишини ақирок табаруқ, бенкусон киши йўлдек туюлади.

Шоирлар мадҳ этганидек, «кўз ёшларингиз билан юрган йўлларига сув сеппишга» рози бўлиб юрасиз. Сиз ётирган кишининг ўз орқали унинг бутун қариндош, уруғлари, ёру-буродларини ҳам беҳ-тиёр, хўрматини жоига келтиришга тайёр эканлигининг юракдан ҳис қиласиз.

Сиз ётирган кишинингизга рўбарў келиб қолсангиз, қўзларингиз ерга боқиб, тилингни қоло бўлиб, қотиб қолди. Дилингни сўзлайди, лекин овозингиз чиқмайди. Кўнгиладан келса-ю, бутун дунёдаги ахшиликларини шу йилгитга ҳади этсангиз.

Бир неча бор телефон орқали ҳол-аҳвол сўрамоқчисиз. Телефон номерларини тердигиз-ку, юрагингиз негадир тез-тез ура

— Орқалингиздаги ваэингизни тушундим... Шартларингиз ўринди, дедим хатини ўқиб чиқиб, — Бироқ... Бироқ, «сўт билан кирган жон билан чиқар», дейдилар. Келин бола буни ўқиб чиқиб тўғри хулоса чиқара олармикан?
— Ўйлайманки, чиқара олар... Ота-оналари уни озгина эркалатиб ўстиришган. Агар улар «Орқанда биз турибмиз, бўш келма!» деб, қизларини ҳаволантирмасалар, аксичча «Қизим, уй-рўзгорчиликда ҳар хил гал-қол кечаверди, кўннингиз керак. Бизга гал ташиб келаверма, энди ўша борган жойингизда тиниб-тинчиб, бизни тинч қўй!» десалар, олам гулистон...
Ўйлаб туриб «бу хат ва сўхбат мазмуниндан ҳамма ҳам бохабар бўлиб қўйгани маъқул кўриванди», дедим фидоийга келдим ва нусха кўчириб редакцияга йўлладим.
Ҳабибулло ҚОДИРИЙ.

— Кандай... Кайси виқдон билан? — деди Ҳаммада ниҳоят. — Ахир тўнғич фарзанд бўлса, Ахир боланинг тирноғига зор нече одамлар бор.

Насиба палатага қайтиб кирганда ҳам бу борода гел тугамасди.

— Дам олмилар энди, — деди Василе гагга яқун ясагандек, — бола ҳор бўлмайдик, қайтагача уни ташлаб кетганимиз ўзи бир кун эмас-бир кун уволга учрайди.

— Шундайку... — Бошқа биров унга эътироз билдирди. Бахс яна қизиб кетди.

— Бахтга қарши Маъмуранинг айтгани икки кундан сўнг ростига айланди. Уша оқшом, тўғрироқ, сўт 9-10 ларда Насиба бир-икки марта дараза олдига борди. Бирлес қараб турди,

сўнг охирагача қоридорга чиқиб кетди. Шу-шу қайтиб кирмади.

Ордадан ярим соат ўтгач, навбатчи врачлар, ҳамширалар чоғ-чоғ бўлиб қолдишди. Бефойда. Ота тонганига яраша, она тонмаси нима эди? Уша Насиба бир марта шошган экан, иккинчи марта охирагача нима эди? У ўзининг бахтидан, келажакдан қочмадикан!

Ҳалқаравр давлатимиз, бағри кенг, саҳоватли кишилар гўдакни олам ларзага келган уруш кезларида ҳам кўз қорачиқдек асраганлар. Ҳозир эса, инчунун!

Лекин, баъзан болалар уларнида ҳақиқий етимлардан кўра, тирим етимлардан борлигига ақил-намаз. Уларнинг сабаб-

ГЎДАКДА НИМА ГУНОХ?

Деворлари, тумбочкалари сут ранг, кенг, ёруғ саккиз кишилик палатада эртадан кеңгача дилқас сўхбат тинч майди. Палатадошларнинг жонли мулоқотида баъзи ҳолларда бўлиб қолади. Лекин бу уларга сира малол келмайди. Бу ерда аёллар қалбини бир-бирига ягона оналик бахти чамбарчас болаган. Шунинг учун ҳам кунликча бир-бирига бегона бўлган палатадошлар ҳозир она-сингилдек иншоқ дилқашлик қилишади. Бутун икки кишига жавоб берилади. Колгиллар даразадан ҳавас тўла ниҳонлари билан кузатиб қолдилар. Шу чоқ эшик очил-

либ, қоп-қора сочлари паричон тўзиган, ўттиш ёшлардаги, қирра бурун, келишган, аммо ранги андек синиққан аёлни махсус креслодан олиб кириб, бўш ўринлардан бирига ётқизишди.

— Чой ичасми? — энгашиб сўради ҳамшира.

— Раҳмат, пича ором олай.

— Ундай бўлса, майли, у бошқаларга ўтирилади, — ҳозир чақалоқни олиб келишди, тайёрлаб туришлар.

Зум ўтмай гўдакларнинг янграқ нидоси хонани тудди. Ҳамма яна ўзи билан ўзи билан орага шундай жимлик куз гуллари аёлларга туддики, дараза ортидаги дарехт шоҳларини қушларнинг кузги маънос навоси эшитилиб турарди.

Шу маҳал касалхона хизматчиси бир қўлида тўхталиб, бир қўлида ранг-баранг чинчилулар, яшил ниҳонлар яна турсан саватча кўтариб кирди:

— Уи иккинчи палатами? Муассардон бор-ми ораларингиз?

— Ҳозир шу кишини ётқизишди.

Хизматчи боғли аёлга энгашди. Тасдиқ жавобини олди шекилли, тўлидаги нарсаларни тумбага қўйиб қўйиб, чилла кетди. Сават тўла аёлларга

ўзгача завоқ бағишлади. Чақалоқларни олиб кетишга, яна иккитта оналари, учта-учта бўлиб гагга тушиб кетишди. Энди маззу оиледа ўзгача турмат-этибор, вафо-садоқат ҳақида борарди. Кечки оқватдан сўнг иккинчи бўш ўринга янгирама ёшлар чамасиди, бўйчангина, келишган оқ-сарик Насиба дедан ёш қизини ётқизишди.

Насиба кун бўйи девор томонга ўтирилиб ётди. Ҳеч кимга қўйишмади. Берилган саволларга ҳам унглаган киши бўлиб жавоб айтмади. Шундан сўнг бошқалар ҳам инданайи қолдишди. Аммо кейинроқ Насибани ҳеч ким йўқлаб кел-

Ширин-шанар фарзандларимиз шинам ва нур-нам боғчаларда яраб-янаша, соғлом ва дуркин ўсишляпти. Иккинчиини «Бахтли болалигимиз» учун жонамон партияимизга минг раҳмат!» дейишмоқда. Уларнинг чеҳрасидан ҳеч қачон талбассум аримасин.

М. Нуриддинов фототўди.

Шу чоқ эшик очил-

либ, қоп-қора сочлари паричон тўзиган, ўттиш ёшлардаги, қирра бурун, келишган, аммо ранги андек синиққан аёлни махсус креслодан олиб кириб, бўш ўринлардан бирига ётқизишди.

— Чой ичасми? — энгашиб сўради ҳамшира.

— Раҳмат, пича ором олай.

РЕДАКТОР Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

